

ПЕРЕДМОВА

Формування нової системи трудових відносин на засадах соціального діалогу і створення відповідного правового механізму їх регулювання є необхідною і важливою складовою ринкових перетворень. В умовах ринкової трансформації економіки суспільні відносини у сфері праці наповнюються новим змістом, змінюється їхній характер, формуються нові соціальні зв'язки між працівниками і роботодавцями. Ці та інші чинники обумовили необхідність реформування чинного трудового законодавства і приведення його у відповідність з міжнародними трудовими стандартами.

Проголошення України соціальною державою потребує створення ефективного юридичного механізму захисту соціальних прав людини і громадянина за допомогою таких галузей національного права, як трудове право, право соціального захисту, медичне право.

У першій частині збірника містяться статті, в яких досліджуються актуальні проблеми правового регулювання трудових та соціально-захисних відносин в умовах ринкової економіки. Сучасні проблеми трудового права, права соціального захисту, медичного права висвітлено в аспекті історичного розвитку, подано погляди вітчизняних і зарубіжних науковців, міжнародні стандарти, зарубіжну практику. Вперше в науці вітчизняного трудового права розглядаються: проблема співвідношення публічної та правової тенденцій у розвитку трудового права (Ю. В. Черткова), нові аспекти проблеми захисту трудових прав працівників і роботодавців (В. В. Лазор, О. Є. Сонін, І. В. Лагутіна), проблема контролю як засобу забезпечення виконання трудових обов'язків працівниками (І. П. Боєнко), питання правового регулювання відносин, які виникають за договором лізингу праці (Б. А. Римарь). Також читачі зможуть ознайомитися з актуальними теоретичними та практичними проблемами правового регулювання відносин із соціального діалогу у сфері праці (у статтях Г. І. Чанишевої та О. А. Трюхан), пенсійного забезпечення та соціального страхування (статті І. М. Сироти, Л. І. Харитонової, О. В. Компанієць), застосування праці та соціального захисту окремих категорій громадян (статті В. С. Тарасенко, О. М. Ноздріної, О. В. Лавріненко, О. А. Мірошниченко). Дослідженню міжнародних соціально-трудова стандартів присвячено статті Є. В. Краснова, М. М. Якименко та О. В. Макогон.

Ознайомлення читачів з матеріалами, що містяться у першій частині збірника, дозволить їм скласти більш повне враження про актуальні проблемні питання науки сучасного трудового права, права соціального захисту, медичного права.

У другій частині збірника розглядаються актуальні проблеми правового регулювання аграрних, земельних, природноресурсових та екологічних відносин. До таких проблем, перш за все, слід віднести питання щодо реформування відносин власності на природні об'єкти та перетворення правових засад приро-

докористування у ринкових умовах економічного розвитку, зокрема: сільсько-господарського, природоохоронного та рекреаційного землекористування; орендного та концесійного використання земельних ресурсів, використання земельних ділянок для житлової та громадської забудови, комплексного використання водних об'єктів та їх ресурсів; забезпечення реалізації вимог законодавства щодо охорони ґрунтів і водних ресурсів, забезпечення охорони довкілля морегосподарчого комплексу та екологічної безпеки.

Звертає на себе увагу смілива постановка та ґрунтовний розгляд проблемних питань молодими науковцями, а саме: правові проблеми співвідношення екологічної та радіаційної безпеки (Л. А. Бабій); законодавчі суперечності у регулюванні діяльності громадян щодо ведення особистих селянських господарств (Г. М. Беженарь); право власності на землі природно-заповідного фонду (А. Й. Годованюк); правові засади планування територій і використання земельних ділянок для житлової та громадської забудови у містах (Є. О. Іванова); проблеми комплексного використання водних ресурсів дніпровських водосховищ (Н. В. Локтева); право власності на землі рекреаційного призначення (Н. І. Палій); правові засади охорони водно-болотних угідь України міжнародного значення (Н. В. Фролова); державний контроль у сфері використання та охорони водних об'єктів в системі екологічного управління (І. Є. Чумаченко); застосування юридичної відповідальності за протиправне привласнення побутових відходів (В. О. Юрескул). У цій частині збірника зацікавлені читачі знайдуть статті стосовно й інших проблем правового регулювання аграрно-земельних і ресурсово-екологічних відносин та пропозиції про шляхи їх вирішення.

Незважаючи на різноплановість постановки зазначених питань, усі вони розглянуті в аспекті співвідношення публічних та приватних інтересів у сфері використання й охорони природних об'єктів та їх ресурсів. При цьому автори висвітлюють їх зміст з урахуванням традиційних ознак й інноваційних методів правового регулювання у відповідній сфері суспільних відносин, зосереджуючись на консервативних та прогресивних наслідках їх законодавчого закріплення. Вважаю, що зміст даної збірки є не тільки свідченням розвитку Одеської юридичної школи у сфері соціального, економічного та природоресурсового права, а й внеском у скарбничку вітчизняної юриспруденції в цілому.

Президент Одеської національної
юридичної академії,
доктор юридичних наук,
професор, академік АПН України
С. В. КИВАЛОВ